№ 112. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 17 September.

KLEEUWENS EN ZOON
GOES
BOEKHANDEL

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ3, franco per post ƒ3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen

VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Provinciale geldleening van f220,000.

De gedeputeerde staten van Zeeland, brengen ter kennis van belanghebbenden, dat volgens de bekendmaking van den 13 augustus l.l. geplaatst in de Nederlandsche staats- en de Middelburgsche courant, op donderdag den 12 septemper 1861, des middags ten twee ure, de daarbij aangekondigde uitloting van elf aandeelen, in de provinciale geldleening van ƒ220,000 voor de verbetering der wegen in de voormalige vierde en vijfde districten der provincie, in het openbaar heeft plaats gehad, dat b , die gelegenheid op de gewone wijze zijn uitgetrokken de nummers 54, 77, 78, 87, 88, 105, 107, 110, 127, 180 en 193, en dat dien ten gevolge de aldus genummerde aandeelen in gemelde geldleening, allen ten bedrage van duizend gulden aflosbaar zijn gesteld en zullen afgelost worden op den eersten januarij 1862, ten kantore van den betaalmeester te Middelburg, tegen intrekking van de voor die aandeelen afgegeven obligatien en van de daarbij behoorende niet verschenen rente-coupons.

Middelburg den 13 september 1861.

De gedeputeerde staten voornoemd,
R. W. v. LIJNDEN, voorzitter.
S. VAN DER SWALME, griffier.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 16 september.

De vergadering der staten generaal is heden in eene vereenigde zitting der beide kamers door den koning geopend. De troonrede, door Z. M. uitgesproken, luidt als volgt.

Mijne heeren!

Dankbaar erken ik het voorregt, bij de opening van deze vergadering, wederom tot gunstige mededeelingen omtrent de aangelegenheden van het vaderland in staat te zijn. Wel hebben in den laatsten winter eenige provincien de noodlottige gevolgen van ijsgang en overstrooming ondervonden, en hoog steeg de nood, in de geteisterde streken, doch de zucht om wel te doen, aan het nederlandsche volk zoo eigen, en de menschlievende belangstelling zoo in als buiten Europa, ondervonden, hebben veel leeds kunnen verzachten en tot het vergoeden der geledene schade krachtig bijgedragen. Ik stel die uitnemende bewijzen van hulpvaardigheid en menschenmin op hoogen prijs, en voel mij gedrongen, dit ook bij deze gelegenheid openlijk uit te spreken.

Het is mij aangenaam te kunnen verklaren, dat de betrekkingen van Nederland met de andere mogendheden op den meest gewenschten voet blijven. Met Belgie is eene overeenkomst tot stand gekomen, waardoor de wateraftappingen uit de Maas aan eene billijke regeling worden onderworpen. Door de opheffing van belemmerende formaliteiten wordt, ook hier te lande, getracht het internationaal verkeer te bevorderen.

Ik verheug mij dat de zee- en landmagt zich, bij voortduring, door een uitmuntenden geest onderscheiden, en met ijver voortgaan zich voor hare gewigtige roeping te bekwamen. De middelen, door u verleend om de weerbaarheid des lands te versterken, worden met de meeste zorg aangewend. Na de aanneming der wet op de nationale militie houdt men zich bezig met de zamenstelling van de wet op de schutterijen.

De toestand onzer overzeesche bezittingen is over het algemeen gunstig. Enkele gewesten werden door hevige rampen getroffen. Vele menschenlevens gingen daarbij verloren. Ook bij die gelegenheid is het op nieuw gebleken hoezeer de band van wederkeerige belangstelling Nederland met zijne kolonien vereenigt. Het is te betreuren dat de opstand in de zuid- en ooster afdeeling van Borneo nog niet onderdrukt is en inspanning van krachten blijft vorderen. Wanneer ik echter let op de vernieuwde blijken van dapperheid en trouw, door de zee- en landmagt gegeven, mag ik de toekomst met vertrouwen te gemoet zien.

Voor de west-indische kolonien blijft de opheffing der slavernij eene zaak van hoog gewigt; het ontwerp daartoe betrekkelijk, zal weldra aan uwe overwegingen worden onderworpen. Ook andere wetsontwerpen, de kolonien betreffende, zullen worden aangeboden.

Wanneer ik verder het oog sla op de binnenlandsche aangelegenheden, dan geven ook deze in vele opzigten stof tot tevredenheid.

Ofschoon de toestand van den scheepsbouw nog niet is verbeterd, is het getal schepen in de vaart niet afgenomen. De scheepvaart bleef op de zelfde hoogte. De in-, uit- en doorvoer neemt gedurig toe, hoewel voor het tegenwoordige de verwikkelingen in Noord-Amerika daarop ongunstigen invloed uitoefenen.

De ontwerpen der geneeskundige wetten zijn gereed en zullen weldra bij uwe vergadering worden ingediend.

Met uitzondering van een algemeen en belangrijk voedingsmiddel, geeft de oogst bevredigende uitkomsten.

De overweging van het gewigtig onderwerp van de afkoopbaarheid der tienden heeft tot eene voordragt van wet geleid, die eerlang uwer vergadering zal worden aangeboden.

Kunsten en wetenschappen blijven bloeijen. De onlangs in Noord-Holland gehouden tentoonstelling heeft sprekende bewijzen gegeven van vorderingen in de nijverheid.

De werking der wet op het lager onderwijs geeft gunstige uitkomsten.

De regeling van het middelbaar onderwijs wordt in gereedheid gebragt.

Het is mij aangenaam te kunnen mededeelen, dat de veelvuldige voorbereidende werkzaamheden voor den aanleg van spoorwegen thans zoo verre gevorderd zijn, dat zij eene onvertraagde uitvoering doen verwachten. Van het meerendeel der lijnen is de rigting reeds aangewezen. Met enkele kunstwerken zal eerlang een aanvang worden gemaakt. Het laat zich aanzien dat, zonder onverhoopte belemmering, een aanzienlijk deel dier werken in het aanstaande jaar tot stand zal komen.

Het kan geene bevreemding wekken dat de belangrijke dijkbreuken buitengewone uitgaven zullen vorderen. Zoo ter voorziening hierin, als ter tegemoetkoming van de dijksdistrikten zullen u voorstellen gedaan worden.

De inachtneming der grondwettige verhouding tusschen kerk en staat blijft een onderwerp mijner zorgen. Een wetsontwerp tot opheffing der staats-collatien in de hervormde kerk zal aan uwe overwegingen worden voorgesteld, en even zoo een ontwerp betreffende kerkelijke pensioenen.

Voordragten van wet tot invoering der nieuwe regterlijke inrigting worden voorbereid. Reeds naderen de ontwerpen van een nieuw wetboek van strafvordering en van eene nieuwe regterlijke indeeling des rijks hunne voltooijing. Het tijdstip intusschen, waarop de eerst in de maand mei van dit jaar door de wetgevende magt vastgestelde regterlijke inrigting zou moeten in werking komen, zal nadere regeling behoeven.

De staat van 's rijks financien is bij voortduring over het algemeen gunstig te noemen. Terwijl elders de omstandigheden het aangaan van geldleeningen hebben noodzakelijk gemaakt, mogten wij op den weg van schulddelging voortgaan. De opbrengst der middelen was voldoende.

Eerlang zal een wetsontwerp op het beheer der kroondomeinen aan uwe beoordeeling onderworpen worden.

Ook de herziening van het tarief van in- en uitgaande regten, zal op nieuw in deze zitting worden voorgebragt.

Vele en belangrijke onderwerpen wachten alzoo uwe beraadslagingen. Gewigtig is wederom de taak, die gij te vervullen hebt.

Één zij en blijve daarbij aller doel: de bevordering der ware belangen van het dierbaar vaderland.

Moge daartoe Gods onmisbare zegen op uwe overleggingen rusten!

Ik verklaar de gewone vergadering der staten-generaal geopend.

De minister van marine heeft onlangs ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat op de Wester-Schelde beneden Walsoorden, tegen de groote plaat van dien naam, tusschen de zwarte tonnen no. 6 en 6a nog eene zwarte ton is geplaatst, ter vermijding van eenen van die plaat uitstekenden droogen rug, in 55 palmen of 5 vadem diepte bij gewoon laag water, in de navolgende landmerken: een bosch bij Hoedekenskerke even vrij van de punt des dijks, genaamd De magere Mary; de molen van den groenen dijk open van het bosch, bewesten de meestoof van Walsoorden.

* Men meldt ons, dat de beroemde hoogleeraar Leopold Ranke onlangs een geruimen tijd in 's Gravenhage heeft doorgebragt, om navorschingen te doen voor zijne geschiedenis van Engeland in de 16e en 17e eeuw. Het moet hem gelukt zijn, hoogst belangrijke stukken voor de geschiedenis van Willem III, die aan Macaulay onbekend waren gebleven, ten gebruike te ontvangen.

Verbeteringen in de middelen van gemeenschap zijn bijna overal aan de orde van den dag. Locomotieven hebben reeds lang de diligencepaarden vervangen; sneltreinen bekleeden de plaats der vlugste postwagendiensten, en de electro-magnetische telegraaf heeft voor altijd de toren-telegraaf verdrongen. Maar met al die uitvindingen is men bij de toenemende bedrijvigheid nog niet tevreden. Het is niet voldoende dat een reiziger zich in weinige uren van het eene uiterste des lands naar het andere kan begeven; en de gedwongene kortheid der telegrammen voorziet niet in de eischen van het zich uitbreidende handelsverkeer. De koopman, de man van de beurs, wil snel en breedvoerig met zijne clienten onderhandelen, de oorzaak van rijzing en daling verklaren, de voordeelen van koop of verkoop aantoonen enz. Het komt er dus op aan, een middel te vinden dat de koopsteden in onmiddellijke betrekking brengt, dat aan de onvermoeide handelsvlijt gelegenheid geeft tot meerdere ontwikkeling door ontvouwing van gedachten in welsprekenden briefstijl, dat elk geschrift zoo spoedig overbrengt als door het belang der ..ken gevorderd wordt en dat tevens in de groote steden de bestellers kan vervangen. Ziedaar een vraagstuk, waarmede men zich reeds lang heeft bezig gehouden.

Een aantal proeven werd sedert lang genomen, waarbij, zoo als veelal in praktische aangelegenheden, Amerika voorgaat, Engeland volgt. Het beste middel dat men tot nog toe gevonden heeft, schijnt wel geschikt om eenige toepassing te erlangen, althans te Londen heeft zich reeds eene vereeniging gevormd om eene nieuwe wijze van brievenvervoer in werking te brengen door middel van luchtbuizen.

De eerste belangrijke proef volgens dat stelsel genomen, heeft goede resultaten opgeleverd. Zij werd genomen op den afstand van een kwart mijl, van Battersea naar een station van den Victoria-spoorweg. De buis die in doorsnede den vorm van een gewonen tunnel vertoont, is twee voet hoog, twee voet en 6 duim wijd. Over den vloer loopen evenwijdige rails, tot het vervoer van wagentjes die de pakketten inhouden. Deze wagentjes, van buiten voorzien met kussens van caoutschouc, passen in het binnenste der buis; zij doen de zelfde werking als een klep in de pompbuis. Aan weerszijden der buis is eene machine geplaatst om de cylinders luchtledig te maken. Bij de proefneming heeft de trein met depeches met eene snelheid van vijftig a zestig seconden per vierde mijl, den afstand doorloopen. Twee ondernemende engelschen hebben zich op de zelfde wijze aan het volbrengen van dien togt gewaagd. In dikke wollen dekens gewikkeld om de ademhaling mogelijk te maken, werden zij op den rug liggende, in een met matrassen opgevuld wagentje geplaatst en legden de reis in groote snelheid af. Men vleit zich dat die snelheid tot vijf en dertig a veertig mijlen per uur zal kunnen stijgen.

Of deze uitvinding algemeen in toepassing kan komen, zal de tijd moeten leeren, maar de proefneming strekt tot een nieuw bewijs dat men op elk middel dat het brievenvoer kan versnellen steeds ernstig bedacht is, en dat men aan elke poging die daartoe eenigzins kan bijdragen groot gewigt hecht.

Aan het jongste nommer van het „Journal des économistes ontleenen wij de volgende hulde, aan een overleden landgenoot in den vreemde gebragt.

In de vergadering van 5 augustus der Société d'économie politique berigt de secretaris met aandoening den dood van mr. Jan Ackersdijk, een der buitenlandsche leden van het genootschap, oud-president van de hoofdcommissie voor statistiek, lid van de akademie van wetenschappen in Holland, wien het genootschap nog kort geleden het genoegen had in zijn midden te zien, en van wien het in de november-bijeenkomst eene merkwaardige mededeeling over het veld winnen der staathuishoudkundige begrippen in Holland mogt ontvangen.

„De heer Ackersdijk, zegt de heer Joseph Garnier, was een der uitstekendste mannen van onzen tijd, een der geleerdste uitleggers der staathuishoudkunde.

Hij was eerst hoogleeraar aan de universiteit van Luik, vóór de scheiding van Holland en Belgie in 1831, en de Brouckere, die ook reeds ontvallen is, getuigde openlijk op het staathuishoudkundig congres van 1831 van de voortreffelijkheid van zijn onderwijs. Het is van den heer Ackersdijk, verklaarde hij, dat de belgische staatsmannen van onzen tijd geleerd hebben, wat zij van staathuishoudkunde weten.

Later, na 1831, werd aan Ackersdijk de katheder in dit vak te Utrecht toevertrouwd. Naauwelijks had hij zijn ontslag genomen, of hij wilde Frankrijk terug zien, dat hij voor de eerste maal bij het begin dezer eeuw bezocht had.

Mr. Ackersdijk had veel gereisd, veel opgemerkt, en nog ses maanden geleden zagen we hem als een jonge man aanteekeningen op zijne reis maken. Hij had bovendien veel gelezen. Hij bezat eene schoone bibliotheek, die hij van zijn vader geërfd en zeer uitgebreid had. Hij wilde het overige

van zijn leven tot schrijven gebruiken: zij die hem gekend hebben of gelezen wat door hem in het hollandsch is geschreven, of slechts de mededeeling die hij in november ll. ons deed, kunnen beseffen welk een verlies de wetenschap door zijn dood heeft geleden; de heer Ackersdijk had eene zeer teere gezondheid, zoo dat het opmerkelijk is dat hij zijn 70ste levensjaar heeft bereikt."

Zulk een lofspraak, uitgesproken door Joseph Garnier, nevens Michel Chevalier, de grootste staathuishoudkundige in Frankrijk, is van te grooter waarde, naar mate de hoogleeraar Ackersdijk zijne verdiensten niet altijd op gelijke wijze in zijn vaderland heeft erkend gezien.

Uit Berlijn wordt aan Le précurseur geschreven dat Z. M. de koning der Nederlanden en Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, voorts de koning van Hannover, de groothertogen van Mecklenburg-Schwerin, Saksen-Weimar en Oldenburg, de hertog van Cambridge, de graaf van Vlaanderen, prins Oscar van Zweden enz. de op handen zijnde manoeuvres van het pruissische leger zullen bijwonen.

Te Rotterdam is aan de Willemskade eene kolossale ijzeren kraan gesteld, welke een vermogen van 30,000 nederlandsche ponden heeft en 15 nederlandsche el boven Rotte-peil. Zij is vervaardigd in de ijzergieterij van de heeren wed. A. Sterkman & zoon te 's Hage, aan wie, zoo als men zich herinneren zal, ook de levering eener kraan voor deze gemeente is opgedragen. *Vrijdag werd de eerstbedoelde met het beste gevolg* beproefd.

Het Journal des Pays-Bas komt thans terug op zijne wederlegging van het berigt dat de fransche schout bij nacht Bonnard een bezoek aan Nederlandsch Indie zal brengen. Het bevestigt zich dat door dezen een uitstap van Singapore naar Batavia zal gedaan worden.

Zaturdag is te Rotterdam eene algemeene vergadering gehouden van het Bataafsch genootschap der proefondervindelijke wijsbegeerte, waarin verslag werd uitgebragt omtrent de handelingen en den staat van het genootschap, de natuurkundige lezingen gedurende den winter door den lector dr. K. M. Giltay enz. Na afloop der vergadering vereenigde men zich aan een maaltijd, den leden door het genootschap aangeboden.

Behalve de benoeming van eenige leden-correspondenten buiten 's lands, zijn gedaan de volgende benoemingen:

Als maecenas, Z. K. H. de prins van Oranje.

Als lid-consultant: P. J. van Kerckhoff, hoogleeraar te Groningen; M. J. Cop, hoogleeraar te Deventer; V. S. M. van der Willigen, hoogleeraar te Deventer; C. A. J. A. Oudemans, *hoogleeraar te Amsterdam.*

Als lid: G. A. van Kerkwijk, kolonel-ingenieur te Utrecht; P. Caland, ingenieur 1e klasse van 's rijks waterstaat, Rotterdam; B. Verver, hoogleeraar te Maastricht; A. R. Blommendal, kapitein-luitenant ter zee, te 's Gravenhage; E. Wenckebach, ingenieur van 's rijks telegrafen, te 's Gravenhage; D. de Loos, doctor in de wis- en natuurkunde, Rotterdam, en K. F. R. Andrau, luitenant ter zee 1e klasse, te Utrecht.

Het bestuur der Akademie van beeldende kunsten en technische wetenschappen te Rotterdam heeft, zoo als wij vernemen, in zijne vergadering van den 7 dezer tot het houden eener tentoonstelling van schilderijen, in de maanden mei en junij aanstaande, zoo als sedert jaren om de twee jaren plaats had, besloten.

Volgens de Arnhemsche courant ligt eene wetsvoordragt tot afschaffing van de koninklijke collatie-regten gereed en zal, onmiddellijk na de opening van de zitting, met meer andere voorstellen aan de tweede kamer der staten-generaal worden aangeboden.

De minister van binnenlandsche zaken heeft bekend gemaakt, dat ook aan de *rijks-kweekschool tot opleiding* van onderwijzers te 's Hertogenbosch, aan welke de lessen waarschijnlijk in de maand november e. k. een aanvang zullen nemen, een zeker aantal jongelieden geplaatst kan worden. De leermiddelen worden kosteloos verstrekt, en zoodra het gebouw gereed zal zijn, zullen de kweekelingen daarin vrije kost, inwoning en bewassching genieten. In afwachting daarvan zal hun, voor zoo veel hunne ouders of voogden niet te 's Hertogenbosch wonen, eene rijks toelage van f 250 's jaars toegekend worden, ten einde zich, onder goedkeuring van den directeur der kweekschool, kost, inwoning en bewassching binnen de gemeente 's Hertogenbosch te verschaffen. De stukken, die vereischt worden om aan het examen tot toelating op de kweekschool te mogen deelnemen moeten uiterlijk den 10 october e. k. franco worden ingezonden aan den heer dr. F. B. *Trosée, directeur der kweekschool.* Welke die stukken zijn, en wat bij het te houden vergelijkend examen gevorderd wordt, is vermeld in de aankondiging des ministers, vervat in de Staatscourant van den 10 dezer.

Uit Maastricht meldt men dat de minderbroeders, die gelofte van kuischheid en armoede moeten doen, aldaar een prachtig klooster hebben bekomen, dat welligt f 300,000 kost. Thans wordt er op de goederen van de familie de Valensart een klooster gebouwd met 70 cellen, voor de uit Italie en Frankrijk verjaagde jezuiten. De Utrechtsche courant vraagt of het boekwerk van den heer van Hugenpoth en het later door de regering voorgeschreven onderzoek naar de uitbreiding van den kloosterbouw tot niets zullen leiden?

De Amsterdamsche courant meldt dat vrijdag avond de directeur, Renes genaamd, van een der menagerieën welke de kermis aldaar bezoeken, door den beer, in wiens hok hij gegaan was om eenige toeren uit te voeren, in de kin is gebeten, waardoor hij belangrijk is verwond.

Uit Nijmegen schrijft men aan de Utrechtsche courant:

De hoop in mijn laatste berigt uitgedrukt betreffende de verzakking alhier, heeft zich niet verwezenlijkt; in tegendeel is van af het oogenblik, dat men begonnen is de Waalkade op te hoogen, het kwaad erger geworden en sedert belangrijk toegenomen. De grondmuur van een tot nog toe ongedeerd huis is gedeeltelijk mede verzakt en vertoont reeds eene scheur van meer dan een palm wijdte; men vreest dat het huis geheel zal instorten. Intusschen gaat men met het ophoogen voort en is de kademuur gereed.

Welligt is de lage waterstand grootendeels oorzaak van het erger dalen van den bodem; immers is de rivier op sommige plaatsen zelfs doorwaadbaar en zijn reeds verscheidene geladen schepen in de vaart gestremd. De waterstand levert bij februarij jl. een verschil op van ongeveer 6 ned. el.

Ofschoon hier ter stede niet veel zieken voorkomen, is toch het kwaadaardig karakter der ongesteldheden merkwaardig.

Benoemingen en besluiten.

MARINE. Bevorderd tot adjunct-commies de klerk bij de *directie der marine te Vlissingen de heer* P. Smith *jr., en* als klerk bij die directie aangesteld de heer J. H. V. Riemens.

VISSCHERIJEN. Aan C. J. Schot, te Tholen, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van opziener der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen, behoudens aanspraak op pensioen; en in zijne plaats benoemd tot opziener der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen M. Westdorp, visscher te Tholen.

LEGER. Benoemd bij de kavallerie bij het 4e regement dragonders, tot 1en luitenant (naar ouderdom van rang), de 2e luitenant jhr. G. W. van der Does, van het korps; bij het 5e regement dragonders, tot ritmeester van de 3e klasse (naar ouderdom van rang), den 1e luitenant-adjudant C. L. Hermsen, van het 3e regement dragonders.

Ontslagen uit de militaire dienst de 1e luitenant C. A. Sodenkamp van het 1e regement infanterie.

RIDDERORDEN. Vergund aan mr. J. K. de Wit, consul-generaal der Nederlanden in Japan, het dragen der ridderorde van Sint Anna 2e klasse met diamanten van Rusland.

Kerk- en schoolnieuws.

Bij de gereformeerde gemeente Onder het kruis alhier heeft gisteren de bevestiging plaats gehad van den heer M. Keulemans, laatst predikant *bij die gemeente te* Zwartsluis. De bevestiging had plaats door den heer C. van den Oever, te Rotterdam, die tot tekst nam Openb. III vers 8. Des namiddags deed de bevestigde zijne intrede met de woorden van II Cor. V vers 19 en 20.

Marine en leger.

* Uit Vlissingen meldt men ons dat bij voortduring krachtdadig wordt voortgewerkt aan de voltooijing van het schroefstoomschip Leeuwarden, en nog steeds het plan bestaat om dat schip vóór het einde des jaars te doen te waterloopen. De juiste dag daarvan is echter nog volstrekt niet bekend.

— Zr. Ms. stoomschip Vesuvius, kommandant de luitenant ter zee 1e klasse A. Schotborgh, is den 16 augustus te Curaçao aangekomen.

— Aan een brief uit Annapolis, gedagteekend 20 augustus jl. aan boord van Zr. Ms. fregat Zeeland, ter reede van Hampton (Noord-Amerika), ontleent de Nieuwe rotterdamsche courant het volgende:

Gemeld fregat is ter reede van Hampton in de Chesapeake-baai den 19 augustus gearriveerd, en kreeg den volgenden dag van den commodore der vloot van de noordelijke staten, welke Annapolis geblokkeerd houdt (terwijl de confederisten *rondom de stad liggen) verlof, om naar Annapolis te stoomen.* Bij aankomst van den Zeeland op de reede van Hampton, wierpen de confederisten, die hem voor een vijandelijk schip aanzagen, onmiddellijk batterijen op, doch op het hijschen der hollandsche vlag vertoonden zij onmiddellijk de witte vlag.

Eenige dagen te voren was in dien omtrek een slag geleverd, waarin aan weerszijden 4500 man gesneuveld waren. De Zeeland had geen voorspoedige reis gehad, veroorzaakt door veel tegenwind en zwaar weer, terwijl dat schip bovendien ook nog een storm had doorgestaan. Aan boord was alles wel; alleen heeft zich ook weder de oogziekte onder de manschappen vertoond, doch in geen kwaadaardigen graad, daar zij gewoonlijk niet langer dan acht dagen aanhield. Zoodra de kommandant zijne zending naar Washington zou hebben volbragt, bestond het plan om spoedig naar Curaçao te vertrekken en daar station te houden.

De Nederlandsche staats-courant van gisteren deelt een gelijksoortig berigt mede.

— Dingsdag werd Zr. Ms. stoomschip Merapi, onlangs uit Oost-Indië herwaarts gekomen en te Nieuwediep buiten dienst gesteld, naar Amsterdam opgesleept, om op 's rijks werf aldaar getimmerd te worden; het schip moet, na ingesteld onderzoek, nog zeer goed zijn bevonden en behoeft hoofdzakelijk nieuwe dekken, na welke herstellingen het weder voor de dienst gereed zal worden gemaakt.

Koloniën.

Aan de heden avond hier, gisteren morgen reeds te Rotterdam en elders, aangekomen landmail, via Marseille, kunnen wij slechts zeer weinig nieuws ontleenen. De tijdingen zijn ook over het algemeen van zeer weinig belang. Zware regens deden veel schade aan de suikerfabrieken en de tweede gewassen op de landen door den watervloed geteisterd.

Omtrent de zaken te Banjermasing ontleenen wij het volgende aan het Bataviasch handelsblad:

Van de mislukte expeditie van den majoor Schuak tegen Antassari zijn uit particuliere berigten allerbedroevendste bijzonderheden bekend geworden. *Van de 90 man is de helft* gesneuveld of gewond. Op den zwaren terugtogt hadden de overgebleven manschappen de twee laatste dagen volslagen gebrek aan voedsel. Men weet dat de oorzaak van dit ongeval in geenen deele is te wijten aan den braven maar rampspoedigen aanvoerder en zijne dapperen, maar alleen aan het wegblijven van de hulp, door de hoofden van Koetei en Becompay toegezegd. De officiële courant heeft van dien rampspoedigen togt bijna niets medegedeeld, en zoekt de goede gemeente gerust te stellen door het berigt dat „de sultan (van Koetei) zich onmiddellijk bereid verklaard heeft tot het ondernemen van een tweeden togt in de eerste helft van augustus," zoodat men weder steun zocht in ijdele toezeggingen, die de vorige expeditie zoo duur te staan zijn gekomen, toezeggingen van eene zijde die hoogst waarschijnlijk meer de partij onzer vijanden kiest dan de onze.

De particuliere berigten verraden ondanks de volharding der troepen een geest van mismoedigheid, die, bij zulke bittere teleurstellingen, in het einde zelfs den bestgezinde moet vervullen.

Verder schijnen het de berigten hierover eens te zijn, dat de groote fout bestaat in de versnipperingen der manschappen tot het bezetten van op zich zelf staande posten, waardoor geen mobiel leger kan worden gevormd, dat ten allen tijde oogenblikkelijk gereed is uit te trekken.

Daardoor ontstaan onvoldoende expeditien en groot tijdverlies, dat den vijand gelegenheid geeft telkens te ontvlugten. De bezetting der posten zal zeker nuttig zijn, maar men brenge de twee spreekwoorden in toepassing: „men moet het ééne doen en het andere niet laten" en „wat het zwaarste is, moet het zwaarste wegen." Hoe langer men wacht met een beslissenden maatregel, hoe overmoediger en bekwamer de vijand wordt.

Andere voorbeelden van overmoed leveren ons de jongste verhalen van zeeroof, gepleegd in de nabijheid van Billiton en aan de westkust van Borneo. Een groot aantal menschen en goederen zijn daarbij buit gemaakt, en de uitslag der expeditien, met hoeveel ijver ook tegen de rooverspraauwen bewerkstelligd, was, gelijk meestal, dat „het bijna gelukt was, haar in te halen." Trouwens de zeeroof is eene oude kwaal, *die nu en dan wat heviger dan gewoonlijk uitbarst, en* welke anderen met ons deelen. Ook China bleef er weder niet vrij van. Overigens valt van daar noch van Britsch-Indie bijzonder nieuws te vermelden. Wegens het aanstaand vertrek der troepen uit China ziet men daar de toekomst met zorg te gemoet.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Jl. woensdag is door kerkvoogden en notabelen der nederduitsche hervormde gemeente te Kleverskerke aanbesteed: het sloopen van de oude en het bouwen van eene nieuwe kerk, benevens het uitvoeren van vernieuwingen en herstellingen aan de pastorij. Van een en ander is aannemer geworden de heer Vos, van Cortgene, voor eene som van f 7,399.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

September 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	*Aanmerkingen.*
8	West.	6	764.9	16.6	0.68	9.72	2.5	—	bewolkt.
9	West.	6.5	761.4	18.3	0.79	12.14	0.0	—	ligt bewolkt.
10	No t. W.	4	759.8	17.4	0.76	11.38	0.0	—	bew. buijig.
11	N.t.O.	5	761.1	16.8	0.78	11.18	3.0	—	betr. bewolkt.
12	W.t.Z.	3.5	766.3	17.2	0.66	9.80	0.1	—	ligt bewolkt.
13	Z. ZO.	10	766.5	19.8	0.63	10.64	0.0	—	betrokken.
14	ZWest.	11.5	757.6	17.3	0.57	8.41	0.5	—	ligt bewolkt

Thermometerstand.

13 sept. 's av. 11 u. 60 gr.
14 „ 's morg. 7 u. 57 „ 's midd. 1 u. 64 „ 's av. 11 u. 56 gr.
15 „ 's morg. 7 u. 56 „ 's midd. 1 u. 60 „ 's av. 11 u. 55 „
16 „ 's morg. 7 u. 54 „ 's midd. 1 u. 60 gr.

Staten-generaal.

Aan de leden der staten generaal is thans rondgedeeld het verslag aan den koning over de openbare werken in 1860. Dat uitvoerige verslag handelt weder: 1. over de rivierverbeteringen; 2. aanleg en verbetering van kanalen, hoofdzakelijk in het belang der scheepvaart; 3. wegen; 4. werken in het belang der uitwatering; 5. havens; 6. waterkeerende werken; 7. landaanwinning door indijking en droogmaking. Als bijlagen zijn aan het verslag toegevoegd: I. verhouding der drie takken van den Boven-Rijn; II. verslag van den in den afgeloopen winter gedanen proeftogt met de stoomboot De Brouwershaven, tot opruiming der ijsbezetting op de benedenrivieren de Nieuwe Maas, de Lek, de Noord, de Merwede en de Waal; en III. statistiek der kanalen.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 10 september. Onlangs is door het lagerhuis eene commissie benoemd om te onderzoeken, welken invloed de in andere landen bestaande bepalingen betreffende den uitvoer van lompen op de papierfabricatie in Engeland hebben. Die commissie heeft thans rapport uitgebragt; zij verzoekt daarin ten slotte het gouvernement om zoo mogelijk te bewerken dat de buiten 's lands bestaande beperkingen van den uitvoer van lompen worden opgeheven, dewijl zij de engelsche papierfabrieken beletten de mededinging met de buitenlandsche op de engelsche markt vol te houden. De commissie verwacht niet veel goeds van de pogingen om de lompen als grondstof voor de papierfabricatie door andere stoffen te vervangen.

— De voorbereidende werkzaamheden voor de wereldtentoonstelling, die op 1 mei 1862 alhier geopend zal worden, zijn in vollen gang. *Met 1 october is de termijn verstreken,* gedurende welken aan de aanvragen om plaats voor in te zenden goederen uit Groot-Brittanje en Ierland gevolg wordt gegeven. Tot heden is slechts door 7000 exposanten uit het vereenigd koningrijk plaats aangevraagd. In 1851 bedroeg

dat cijfer 8213. Het laat zich dus aanzien dat het aantal der ingezondene voorwerpen, voor zoo verre Engeland betreft, gelijk zal zijn aan dat, hetwelk de catalogus der vorige tentoonstelling aanwees. Het buitenland toont meer ijver voor de zaak. Het glazen paleis bevatte in 1851 slechts 1710 uit Frankrijk ingezonden voorwerpen; thans zijn reeds 7000 aanvragen uit dat rijk ingediend. Werd aan al die sollicitanten een toestemmend antwoord gegeven, het gebouw in Hydepark zou misschien niet ruim genoeg zijn om de voortbrengselen der fransche nijverheid alleen te bevatten.

— De jury heeft den heer Leg, tweede stations-chef te Brighton, schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, als hebbende hij, met voorbijzien van hetgeen de voorzigtigheid hem voorschreef, vergunning verleend tot het vertrek van drie treinen, zoo kort op elkander, dat zij elkaar als op den voet volgden, en daardoor aanleiding gegeven tot de vreesselijke spoorwegramp, in de nabijheid van het onder zijn bestuur staande station, die aan verschillende personen het leven gekost heeft.

De zelfde schuldigverklaring is uitgesproken tegen den telegraafbeambte op de lijn van Hamstead, die tijdens de ramp bij Kensingtown dienst deed en verpligt was geweest aan den conducteur van den opstoomenden trein tijdig te seinen, dat een goederentrein zich op den weg bevond.

De jury heeft tevens verklaard, dat de bij het laatste geval betrokken spoorweg-directie zeer te laken is, omdat zij de zoo gewigtige dienst op dien weg heeft toevertrouwd aan een persoon, die bewezen heeft zoo weinig voor zijne taak berekend te zijn.

Denemarken.

Volgens een bij Reuters agentschap te Londen ontvangen berigt zou er eene belangrijke wijziging op handen zijn in het ministerie te Kopenhagen. De heer Orla Lehmann zou namelijk benoemd worden tot minister van justitie. Deze staatsman heeft reeds in 1848 deel uitgemaakt van de regering en wordt gehouden voor het hoofd der partij welke gezind is tegen de eenheid van het koningrijk, zoo als deze sedert den laatsten vrede met Duitschland zoo hardnekkig doch met zoo weinig gunstig gevolg is voorgestaan door de verschillende gouvernementen welke elkander zijn opgevolgd. Hij wenscht de autonomie van Holstein ten einde de onafhankelijkheid van Denemarken tegenover den bondsdag van Frankrijk te waarborgen. Daar Sleeswijk een deel van Denemarken uitmaakt, zou de duitsche bond ieder voorwendsel missen om zich in de binnenlandsche aangelegenheden van dit rijk te mengen. Het is bekend dat ook de tegenwoordige chef van het deensche kabinet, de heer Hall, in den laatsten tijd in den geest van deze politiek gehandeld heeft.

Rusland.

St. Petersburg 7 september. De keizer en de keizerin kwamen den 4 dezer te Sebastopol aan en woonden het leggen van den eersten steen der nieuwe Wladimirkerk bij. Vervolgens steeg de keizer te paard, bezocht de oude verdedigingslinie en de puinhoopen der bastions 4 en 5, en begaf zich des namiddags met de keizerin naar het in het noordelijk gedeelte der stad liggend kerkhof, waar eene treurgodsdienst gehouden werd voor den generaal vorst Gortschakoff en voor al de strijders die bij de verdediging van Sebastopol gevallen zijn. Des avonds reisden de vorstelijke personen naar Bakhtchizerai, waar zij overnachtten, bezochten den 5 dezer het klooster van Maria Hemelvaart en Tschlut Kalé, en keerden over het slagveld van Inkermann naar Sebastopol terug.

Den 13 augustus werd op het plein der hoofdkerk te Odessa de eerste steen van een gedenkteeken voor wijlen den veldmaarschalk vorst Woronzow gelegd.

— Uit Warschau wordt gemeld, dat aldaar den 15 dezer, onder voorzitting van den stadhouder, eene conferentie zal worden gehouden, om te overwegen wat er zou dienen te worden gedaan om de kalmte en rust in de oude poolsche provincien te herstellen. De burgerlijke en de militaire gouverneurs zijn uitgenoodigd om die bijeenkomst bij te wonen. De uitkomst der beraadslaging zal aan den keizer worden voorgelegd.

Belgie.

In 1860, toen in Belgie de oprigting van vrijwillige schutterskorpsen begon, is aldaar door de regering eene commissie benoemd om te onderzoeken, welk vuurwapen het geschiktst zou zijn om door die gewapende magt tot 's lands verdediging te worden gebezigd, en is tevens een prijs van 5000 francs voor het beste wapen van dien aard uitgeloofd. De commissie heeft, na langdurige proefnemingen, thans rapport uitgebragt. Zij heeft onder de ingezonden wapenen geen gevonden, hetwelk alle vereischten in zich vereenigde, maar voorgesteld den prijs tusschen verscheiden geweren, welke ieder iets voortreffelijks hadden, te verdeelen en op nieuw een prijs voor het beste vuurwapen uit te loven, welke in het volgende voorjaar zou worden toegekend.

Frankrijk.

Parijs, 18 september. In een half-officieel dagblad van Weenen is dezer dagen gemeld dat de door lord Palmerston onlangs te Dover gehouden redevoering en het daarin doorstralende wantrouwen jegens Frankrijk keizer Napoleon genoopt hadden om den aanbouw van gepantserde oorlogsschepen te bespoedigen, en daarvoor op nieuw eene som van tien millioen francs, bij wijze van buitengewoon crediet, beschikbaar te stellen.

Le pays wederspreekt dat berigt en zegt dat het aanbouwen en uitrusten van schepen voor de fransche vloot dit jaar den gewonen gang gaat.

Het zelfde dagblad wederspreekt de geruchten, volgens welke het fransche eskader, na de kust van Syrie verlaten te hebben, de voornaamste havens van Italie bezoeken zou. Het eskader heeft, volgens Le pays geen bevel ontvangen om zich naar de wateren van Italie te begeven.

In zijn bulletin van heden verzekert de Moniteur, mede in strijd met de beweringen van vreemde bladen, dat er geen buitengewoon crediet geopend is voor den aanbouw en de uitrusting van schepen, en dat de uitgaven voor dat onderwerp dit jaar binnen de grenzen van het gewone budget blijven.

La patrie van gisteren avond zegt, dat de onderhandelingen tusschen Spanje en Marokko tot nog toe niet het gewenschte resultaat hebben gehad. Dat de keizerin zich naar Spanje zou begeven is onjuist.

— Uit Bayonne wordt gemeld dat de keizer aldaar, op verzoek van den beroemden spaanschen toreador El Tato, een luisterrijk stierengevecht heeft bijgewoond. De toreador was met zijne medegezellen in persoon naar Biarritz gekomen om ook de keizerin uit te noodigen, die daaraan echter geen gehoor heeft gegeven, wijl het juist de verjaardag was van het overlijden harer zuster.

— De Moniteur deelt in zijn nommer van gisteren een bij dat blad ontvangen schrijven uit Washington mede, waarin het volgende voorkomt: „Men kan zonder overdrijving zeggen, dat Washington in een verschanst kamp van grooten omvang herschapen is; de stad is aan den noord- en den zuidkant door allerlei werken beveiligd, terwijl de Potomac in het midden daarvan stroomt. De troepen der confederatie zouden nu de hoofdstad der unie niet anders kunnen vermeesteren, dan door eenen regelmatigen aanval en na eene groote overwinning, welke door hen onder ongunstige omstandigheden zou moeten worden behaald. De troepen, welken den toegang tot de hoofdstad der unie verdedigen, bevinden zich in zeer goeden staat; maar het is niet te ontkennen, dat de uitgestrektheid dier fortificatie-werken de ontwikkeling eener overgroote krijgsmagt vereischt, zoo dat het twijfelachtig is, of de krijgsbevelhebbers der unie in staat zullen zijn, er op alle punten eene toereikende krijgsmagt te vereenigen.

„Een bedenkelijk verschijnsel is de toenemende ontevredenheid onder de troepen van het noorden. De desertie onder deze wordt zorgbarend; een regement pennsylvanisch krijgsvolk en het 17de regement new-yorksche militie zijn dezer dagen weder, ondanks de hun laatstelijk gedane bewilligingen, tot oproerigheden overgeslagen. Het bedoelde regement pennsylvaniers is gisteren uiteen geloopen. Ook het 21ste regement new-yorkers en het 2de regement ingezetenen van Maine geven blijken van weêrspannigheid, en de generaal Butler in het fort Munroe heeft zich in de noodzakelijk gezien om de kanonnen van de citadel tegen hare eigene verdedigers te rigten. Die lieden klagen ook over het voedsel, hetwelk hun wordt gegeven, maar deze klagten zijn geheel ongegrond. Er is geen leger in de wereld, welks manschappen beter worden gevoed dan dat van de Vereenigde Staten; doch de soldaten van de Unie verlangen, melk, boter en water verkoeld met ijs.

„De officiele rapporten erkennen het deserteren van 50 officieren en 500 manschappen in de vorige week.

„Men moet evenwel niet denken dat de amerikanen niet geschikt zijn om een goed leger te vormen. In tegendeel, de lieden van het noorden zijn van eene krijgshaftige inborst; zij hebben iets van de driftige geaardheid der franschen, terwijl zij pal staan als de engelschen.

„Met dat al laat het zich ligt verklaren, dat de krijgsmagt van het zuiden thans beter is dan die van het noorden. Het leger der afgescheiden staten bevat een veel grooter aantal mannen, die gewoon zijn het bevel te voeren of te gehoorzamen; zij zijn meer aan het krijgsmansleven gewend en staan beter onder order. Uit vrees voor eenen slavenopstand was de bevolking van het zuiden sinds lang gewapend en op hare hoede. De mislukte aanslag van John Brown, welke nu een paar jaren geleden heeft beproefd de slaven tegen hunne meesters in opstand te brengen, was eene waarschuwing voor het zuiden geweest."

Italie.

Volgens een bij L'indépendance belge ontvangen schrijven uit Parijs zou het turynsche kabinet weder een aan den heiligen stoel te rigten voorstel tot beslechting van het romeinsche vraagstuk ontworpen hebben, met het voornemen om, wanneer ook dit voorstel afgewezen wierd, geene verdere stappen van diplomatieken aard te Rome te doen. Daar de paus volgens dit voorstel zou moeten beginnen met zijne wereldlijke magt af te staan, erkent de briefschrijver dat men bezwaarlijk de toetreding kan verwachten.

Het zelfde schrijven zegt, dat in de daad van wege het washingtonsche kabinet eene uitnoodiging aan Garibaldi is gedaan om het bevel over het leger der unie op zich te nemen. De briefschrijver voegt daarbij, dat Garibaldi van koning Victor Emmanuel verlof heeft gevraagd en waarschijnlijk bekomen zal, om de uitnoodiging aan te nemen, maar dat hij nog niet bepaaldelijk besloten heeft zich naar Amerika te begeven en ook voor alsnog door ongesteldheid belet zou worden zulks te doen.

— Volgens berigten uit Rome van 10 dezer, heeft de generaal de Goyon al de fransche troepen uit de cantonnementen zelfs die welke zich te Viterbo bevonden, doen vertrekken om de noordelijke en zuidelijke grenzen van den Kerkelijken Staat te bezetten. In zijne dagorder zegt hij, dat ook de pauselijke troepen zullen medewerken om alle invallen te beletten.

De policie had eene inteekenlijst voor de oprigting van een gedenkteeken ter eere van Garibaldi in beslag genomen.

Berigten uit Napels van 10 dezer melden dat bij de feesten op vele plaatsen in bijzijn van de overheden de kreet is aangeheven: „Met Garibaldi naar Rome!" Ook in de andere provincien is de verjaardag van Garibaldi's intogt te Napels door de vereenigde liberale partijen feestelijk herdacht.

— Koning Victor Emmanuel is zaturdag naar Florence vertrokken in gezelschap van de heeren Ricasoli en Cordova, benevens van de gezanten van Portugal en Denemarken. Te Genua was een fregat ter beschikking van het corps diplomatique gesteld.

Blijkens een telegram was men des namiddags ten zes ure te Florence aangekomen en met bijzondere geestdrift door de bevolking ontvangen, terwijl de stad overal op feestelijke wijze versierd was.

De Corriere mercantile bevestigt dat de heer Marsh, minister van de Vereenigde Staten te Turyn, zich op het schip Dante heeft ingescheept naar Caprera, ten einde aan Garibaldi het opperbevel over de bondstroepen aan te bieden. Die gezant is echter reeds terug gekomen, en algemeen verzekert men dat Garibaldi geëindigd is met het aanbod van de hand te wijzen.

Spanje.

Een half-officieel nieuwsblad van Madrid, de Correspondencia, zegt in zijn nommer van den 9 dezer:

„Wij weten met zekerheid dat de wetgevende kamers van Spanje spoedig weder bijeen zullen komen, en dat hare zitting zal worden geopend met eene troonrede waarin het gouvernement zijne zienswijze omtrent de binnen- en buitenlandsche aangelegenheden bepaald en rondborstig zal doen kennen, met het doel om aanleiding tot eene regelmatige discussie daarover te geven en aan de aanvallen der oppositie in het parlement te beantwoorden.

„Er wordt beweerd, dat onze minister van financien zich met nieuwe aanvragen om geld tot de cortes zal wenden. Dat is onwaar. Zelfs heeft hij nog niet over alle door de cortes reeds bewilligde gelden beschikt. Hij is niet in de noodzakelijkheid om nieuwe credieten aan te vragen, dewijl hij geene verbindtenis in den naam zijner voorgangers heeft te vervullen."

— Even min als Le siècle, La presse, L'opinion nationale en L'indépendance belge, heeft het Journal des débats genade kunnen vinden bij de spaansche bewindsmannen. De berigten uit Madrid melden namelijk, dat aan laatstgenoemd blad thans ook de toegang in Spanje ontzegd is.

Zeetijdingen.

Den 11 dezer is te Seaham aangekomen de schooner *Catharina Elisabeth*, gezagv. J. Pander, van Middelburg.

* Zierikzee 14 september. Heden nacht is alhier in de haven gezonken het poonschip *Vrouw Johanna*, schipper P. in 't Veld, van Stad aan het Haringvliet; het schip was ledig. De knecht, die alleen aan boord was, heeft het gevaar bij tijds ontdekt.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 16 september.

Er werd heden iets meer aangeboden en er bestond redelijke kooplust.

Goede nieuwe onberoofde gold f 26 en racijn f 19.

Graanmarkten.

Amsterdam 16 september.

Tarwe en gerst vast.

Raapolie op zes weken f 41½. Lijnolie op zes weken f 36¼.

Rotterdam 16 september.

Tarwe was heden 20 cent hooger en bruine boonen werden 50 cent lager verkocht.

Axel, 14 september.

Oude tarwe f 10 25 a f 11,65; Nieuwe dito f 12,15 a f 13.30; Oude rogge f 6,90 a f 7,10; Nieuwe dito f 7,95 a f 8,30; Wintergerst f 6,45 a f 6,65; Zomer dito f 5,60 a f 6,05; Haver f 3,75 a f 4,20; Paardeboonen f 6,35 a f 7,55; Boekweit f 7,— a f 7,55.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 16 september.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63⅛
	dito Nationale dito	3	„	76⅛
	dito dito dito	4	„	99⅜
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	134
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¾
	Certific. Hope & co.	4	„	75⅜
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	94¾
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			195½
	Leening 1860	4½	„	89⅞
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	2	„	42¼
	dito binnenlandsch	3	„	47⅛
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	46⅝
	dito amsterdamsche	5	„	69⅝
	dito nationale	5	„	55½
	dito 1847/1852	2½	„	24½
	Bank actien	3	„	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	46⅝
	dito nieuwe	3	„	46
Grenada.	dito			15⅝
Venezuela.	dito	2½	„	18½
Illinois.	dito	7	„	85⅜
Mexico.	dito	3	„	22⅞

Londen 14 sept., ten 12 ure. Consols, 93⅜.
Weenen 14 sept. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 67,70.
Parijs 14 sept. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,—

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 12 september.

Metalliek f 21,40; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,85; Engelsche Russen f 11,85; Fransche f 55,87½; Belgische f 56,—; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,37½; Russische in zilveren roebels f 33,—; Poolsche in fl. f 26,87½; Nationale metalliek f 29,10; Dollars f —,—.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. P. BYBAU—PAARDEKOOPER.

Colijnsplaat, 12 September 1861.

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER C. H. DOMMISSE—BUCHEL.

Vlissingen, 13 September 1861.

Veere, den 14 September 1861. Bevallen van eene DOCHTER C. J. PLATO—VAN DEN BROECKE.

Heden overleed, na een smartelijk lijden, Vrouwe W. C. M. VAN BASSELAAR, geliefde Echtgenoot van

IJzendijke, den 12 September 1861. I. C. O. BENTEYN.

Eenige kennisgeving.

NAJAARS-EXAMEN.

De INSPECTEUR van het lager onderwijs in Zeeland, maakt bekend:

dat de voor deze Provincie benoemde Commissie tot het afnemen der examens, ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van school- en van huisonderwijs, zal bijeenkomen op *Woensdag den 9 October* 1861 en volgende dagen, in het lokaal der voormalige Rekenkamer in de Abdij te *Middelburg*, en dat de dagen en uren, waarop de verschillende adspiranten zullen moeten verschijnen, hun later door de Heeren Districts-Schoolopzieners zullen worden opgegeven.

De belanghebbenden zullen zich vóór of uiterlijk op den 25 September e. k., behooren aan te melden bij den Schoolopziener van het district, waarin zij wonen, of, van buiten 's lands komende, in welk zij voornemens zijn zich te vestigen; met opgaaf van de akte die zij verlangen, en met overlegging van een of meer getuigschriften van hun goed zedelijk gedrag en van hunne geboorte-akte, alsmede van de akte van bekwaamheid of van algemeene toelating die zij reeds vroeger mogten hebben verkregen.

Middelburg den 9 September 1861.

De Inspecteur voornoemd,
C. M. VAN VISVLIET.

Sollicitanten naar de betrekking van HOOFD-ONDERWIJZER aan de openbare School te **Waterlandkerkje**, die met 1 Januarij e. k. vacant zal komen, worden verzocht zich vóór 20 October, onder overlegging der vereischte bescheiden, bij het Gemeentebestuur aan te melden.

De voordeelen daaraan verbonden zijn: eene Jaarwedde van ƒ 500, benevens vrije Woning en Tuin. — Aan de Sollicitanten zal de tijd van het vergelijkend Examen nader worden opgegeven.

STEDELIJK GYMNASIUM.

De RECTOR van het Stedelijk Gymnasium maakt bekend, dat de gewone jaarlijksche Promotie zal plaats hebben op Woensdag, den 18 dezer, des voormiddags ten 11 ure, in de Engelsche Kerk. De Leerling J. VAN DRIEL zal, na het houden eener Oratie:

de Tito Imperatore,

een' prijs voor het Latijn en Grieksch en eervol ontslag van het Gymnasium erlangen. Verder zullen aan Heeren Curatoren voor ontvangene Prijzen hunnen dank betuigen: in de Latijnsche taal, J. RIEMENS, W. H. J. VAN NOOTEN, P. J. BODDAERT, W. R. BODDAERT, P. N. VAN BENTHEM JUTTING en M. GERNLER; in de Engelsche, J. VAN DRIEL; in de Hoogduitsche, J. RIEMENS.

Ieder die belang stelt in deze plegtigheid, hetzij als beminnaar der Letteren, hetzij uit betrekking tot bovengenoemde Leerlingen, wordt tot de bijwoning daarvan langs dezen weg uitgenoodigd.

Middelburg, 14 Sept. 1861. De Rector voornoemd,
H. POLMAN KRUSEMAN.

INTERNATIONALE TENTOONSTELLING
TE LONDEN, 1862.

De SUB-COMMISSIE uit het Departement Middelburg der **Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid** maakt bekend: dat de CIRCULAIRES, PROGRAMMA'S enz. dezer dagen, van harentwege, alsmede van de Kamer van Koophandel rondgezonden, op Maandag 23 September e. k. zullen worden **afgehaald**.

Zij vestigt de aandacht op de bepaling van het Programma, dat de voorwerpen sedert 1850 moeten vervaardigd zijn, en er dus niet verwacht wordt dat nu nog nieuwe *voorwerpen worden begonnen en afgewerkt; terwijl zij* verder nog doet opmerken, dat de Hoofd-commissie in Nederland voor alles te Londen zorg draagt.

Moge elk Industrieel zich opgewekt gevoelen om den roem van Nederland op de aanstaande Tentoonstelling te helpen handhaven, en niet sarzelen om het zijne bij te brengen om dat doel te verwezenlijken.

De Industriëlen die nog Inschrijvingsbrieven of Inlichtingen verlangen, worden verzocht zich te wenden tot de Sub-commissie voornoemd.

D. A. BERDENIS VAN BERLEKOM.
G. KNOL.
A. TEDING VAN BERKHOUT.

DOMEINEN.
OPENBARE VERPACHTING
van
VISSCHERIJEN VAN DEN STAAT,
IN DE BENEDEN-RIVIEREN
van
ZUIDHOLLAND.

Op Donderdag den 19 September 1861, des voormiddags ten 10 ure, in de Stads Herberg bij H. LEYGRAAFF, te **Rotterdam**, zal de ondergenoemde Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den te Rotterdam residerenden Notaris Mr. P. G. DALEN, voor den tijd van twaalf jaren, ingaande den eersten Januarij 1862 en eindigende den 31 December 1873, in het openbaar, bij opbod en afslag, **verpachten, DE VISSCHERIJEN van den Staat** in de Beneden-Rivieren van Zuidholland, verdeeld in de Afdeelingen en Perceelen, zoo als in het breede is vermeld bij de aankondiging, geplaatst in de MIDDELBURGSCHE COURANT van den 31 Augustus jl., in welke aankondiging moet gelezen worden:

AFDEELING *E.*

Visscherij enkel met Schutnetten, Stallen en met daaraan verbonden Fuiken enz.

AFDEELING *G.*

PERCEEL 26. — In dit Perceel worden, behalve de Zeevisschers, vijf Vaartuigen tot de Anker-Kuilvisscherij toegelaten.

De voorwaarden, waarop deze Verpachting zal plaats hebben, zoo mede de omschrijving der Perceelen, liggen ter lezing ter Griffie van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, ter Secretarie van de Gemeenten waaronder de Perceelen gelegen zijn, aan de Directien der Registratie en Domeinen gevestigd te Breda, Middelburg en 's Gravenhage; aan de Kantoren van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te Rotterdam, Schiedam, Brielle, Oud-Beijerland, IJsselmonde, Gouda, Papendrecht, Gorinchem, Dordrecht, Middelharnis, Oosterhout, Zevenbergen, Zierikzee en Tholen; ten Kantore van den Notaris Mr. P. G. DALEN, te Rotterdam, en eindelijk ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage, alwaar tevens ter inzage ligt de Kaart waarop de Perceelen zijn afgedeeld.

De gedrukte voorwaarden en omschrijving der Perceelen zijn, tegen betaling van 25 cent voor ieder exemplaar, verkrijgbaar ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage en ten Kantore van de opgenoemde Ontvangers der Registratie en Domeinen.

De Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage,
H. COLLOT D'ESCURY.

De COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE over de **Gevangenissen** te **Middelburg**, zal op Woensdag den 18 September 1861, ten 10 ure precies, in hare gewone Vergaderkamer, onder nadere goedkeuring, openlijk

AANBESTEDEN:

de levering der onderscheidene Artikelen, bestaande in: Rogge- en Tarwebrood, Aardappelen, Rund- en Kalfsvleesch, Rundvet, Boter, Schenkelvleesch, Gort, Rijst, Geele en Groene Erwten, Groenten, Zout, Peper, Azijn, Raap- en Patentolie, Kaarsen, Groene Zeep, Koffij, Cichorei, Zoete- en Karnemelk, Thee, Bruine Suiker, Stroop, Eijeren, Pekelharing, Stroo, Steenkolen, Bagger- en Lange Turf, Hout, Schrobbers, Bezems, Boenders, Zand en Brusselsche Aarde, benoodigd voor het onderhoud der gezonde en zieke Gevangenen, gedurende het jaar 1862, in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering aldaar. Liggende de Conditien in dat Gesticht voor een iegelijk ter lezing.

De Commissie van Administratie voornoemd,
M. VERBRUGGE, Loco-Voorz.
WAGNER, Secretaris.

PUBLIEKE VERKOOPING op Vrijdag den 20 September 1861, des voormiddags van 10 ure, aan de **Bloemisterij** van wijlen J. KEGEUR, van de nog overige **Warme en Koude KAST- en VOLLE-GRONDS-PLANTEN**, waarvan de meesten in bloei staan. — Twee dagen te voren, van des voormiddags 10 tot des namiddags 5 ure, voor een ieder te zien.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Zaturdag den 21 September 1861, des namiddags ten een ure, op de Gemeente **Nieuw- en St. Joosland**, in de Herberg DE ROODE LEEUW, bewoond door GOMMERT DE VOS in het openbaar te koop aanbieden:

EEN HUIS EN ERVE,

staande en gelegen op de Gemeente Nieuw- en Sint Joosland, in de Oude Kerkstraat, wijk A, no. 35.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 27 September 1861, des avonds ten acht ure, op de Bovenzaal der Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, in het openbaar bij opbod en afslag te koop aanbieden:

1. EEN KAPITAAL
WOONHUIS,
MET BIJZONDER GROOTEN TUIN,

staande en gelegen binnen Middelburg, op den Zuidsingel en uitkomende in de Spanjaardstraat, wijk E no. 51, met eene inhoudsgrootte van 42 Roeden 60 Ellen.

2. **EEN WOONHUIS EN ERF**, staande en gelegen als voren, wijk E no. 48, met eene inhoudsgrootte van 1 Roede 10 Ellen.

Voorschreven Huizen zullen eerst afzonderlijk en daarna te zamen worden geveild, en zijn daags vóór en op den dag van verkoop te bezigtigen van 11 tot 4 ure, tegen overgifte van eene Toegangkaart, te verkrijgen ten Kantore van voornoemden Notaris, tegen betaling van 25 cent ten voordeele van de Vereeniging tot Bezoeken der Armen.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Woensdag den 2 October 1861, des avonds ten acht ure, in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, in het openbaar bij opbod en afslag verkoopen

EEN HUIS, ERF EN TUIN,

staande en gelegen binnen Middelburg, in de Bogaardstraat, wijk D no. 38; in de Grondbelasting over 1861 aangeslagen op ƒ 25,61.

Daags vóór en op den dag der Verkooping te bezigtigen, van des voormiddags tien tot des namiddags drie ure, met overgifte van eene Toegangkaart, te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

TE KOOP **een HUIS en SCHUUR** met 3 Bunders Grond, bij A. BLIEK, te Nieuwland.

Tegen primo October worden te Huur gevraagd **twee gemeubeleerde KAMERS**, of eene **KAMER** met ruime **Alcove**, in het midden der Stad.

Adres onder letters W. G. aan het Bureau dezer Courant.

VERLOREN Zondag morgen eene Beenen **BROCHE**. Vinder dezer wordt vriendelijk verzocht die terug te bezorgen bij de Boekhand. VAN BENTHEM & JUTTING.

PHOTOGRAPHIE.

De ondergeteekenden, sedert jaren als **Daguerreotypeur** en **Photographist** met uitmuntend succes hier werkzaam, hebben de eer te berigten dat zij in vereeniging zijn opgevolgd in het

PHOTOGRAPHISCH ETABLISSEMENT
VAN HENRI PRONK,
Nieuwstraat, wijk G no. 118,

alwaar zij nog *dagelijks*, zoo lang het gunstige Saizoen duurt, bezig zijn met de vervaardiging van **Photographische Portretten**, in alle verlangde grootten. **Cartes de Visite** enz. enz., tot zeer billijke prijzen.

H. H. ROELSE.
J. C. POLEY.

DRIE SPUITEN.
J. H. UCHTMANN.

ONTVANGEN eene sortering der nieuwste **LONG-SHWALS** en **DOEKEN**, eene fraaije collectie **Kleedingstoffen** en verdere Nouveautés, voor dit en het naderende Saizoen, alsmede eene groote partij **Flanellen**.

Vóór de ontvangst der Nieuwe Modellen.

OPRUIMING VAN HAARDEN EN KAGCHELS

tot Fabrieksprijzen, gedurende deze week, in het Magazijn van GEBROEDERS BOUDEWIJNSE.

Beste **bloemige AARDAPPELEN** te Koop bij
W. VAN LOON, Molstraat.

Tegen November eene **Meid** benoodigd bij Mevrouw STREHLER te Veere.

Terstond eene **Meid** benoodigd in het Hôtel de Flandre, Langendelft te Middelburg, bij Mejufvr. ANTHEUNISSEN.

Eene aankomende **Meid** benoodigd bij Mejufvrouw BRANDT, Heerengracht.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in September.

VAN MIDDELBURG.				VAN ROTTERDAM.			
Dingsdag	17	's morg.	10 ure.	Dingsdag	17	's morg.	5 ure.
Donderdag	19	„	11	Woensdag	18	„	5
Vrijdag	20	's midd.	12	Vrijdag	20	„	7
Zaturdag	21	„	12	Zaturdag	21	„	8,30
Zondag	22	„	12,30	Zondag	22	„	9,45
Maandag	23	's morg.	6	Maandag	23	„	10,30
Dingsdag	24	„	6	Dingsdag	24	„	10,30
Donderdag	26	„	6	Woensdag	25	„	10,30
Vrijdag	27	„	6	Vrijdag	27	„	10,30
Zaturdag	28	„	[illegible]	Zaturdag	28	„	11,30
Zondag	29	„	[illegible]	Zondag	29	„	[illegible]
Maandag	30	„	7,30	Maandag	30	„	11,30

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.